

Jednotlivé kroky při výpočtech stručně, ale přesně odůvodněte. V případě studia číselných řad doslovně uveďte jaké kritérium používáte při studiu konvergence. Ve výpočtech můžete bez dalšího komentáře používat známé výsledky ohledně konvergence řad $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{n^\alpha}$ a $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(-1)^n}{n^\alpha}$, vlastnosti řad $\sum_{n=1}^N \sin(nx)$, $\sum_{n=1}^N \cos(nx)$, a dále Taylorovy rozvoje elementárních funkcí.

Jméno: _____

Příklad	1	2	3	4	5	6	Celkem bodů
Bodů	5	7	6	5	5	7	35
Získáno							

- [5] 1. a) Určete $n \in \mathbb{N} \cup \{0\}$ tak, aby limita

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cosh x \sin x - \sinh x \cos x}{x^n}$$

existovala a byla konečná. (To jest aby bylo $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = L$, kde $L \in \mathbb{R}$. Upozorňujeme, že i nula je reálné číslo!) Určete hodnotu limity pokud jsou splněny vámi určená omezení na konstantu n .

- b) Určete $n \in \mathbb{N} \cup \{0\}$ tak, aby limita

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cosh x \sin x}{x^n}$$

existovala a byla konečná. (To jest aby bylo $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = L$, kde $L \in \mathbb{R}$. Upozorňujeme, že i nula je reálné číslo!) Určete hodnotu limity pokud jsou splněny vámi určená omezení na konstantu n .

Řešení:

Taylorovy rozvoje v bodě $x_0 = 0$ základních funkcí vystupujících ve zkoumaném výrazu jsou

$$\begin{aligned}\sin x &= x - \frac{1}{6}x^3 + o(x^3), \\ \cos x &= 1 - \frac{1}{2}x^2 + o(x^3), \\ \sinh x &= x + \frac{1}{6}x^3 + o(x^3), \\ \cosh x &= 1 + \frac{1}{2}x^2 + o(x^3).\end{aligned}$$

Po rozepsání čitatele pomocí Taylorových rozvoji dostaneme

$$\cosh x \sin x - \sinh x \cos x = \frac{2}{3}x^3 + o(x^3),$$

odkud plyne podmínka $n \in \{0, 1, 2, 3\}$ a odpovídající hodnoty limity jsou

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \begin{cases} 0 & n \in \{0, 1, 2\}, \\ \frac{2}{3} & n = 3. \end{cases}$$

Obdobně postupujeme i pro druhou limitu

$$\cosh x \sin x = x + \frac{1}{3}x^3 + o(x^3)$$

odkud plyne podmínka $n \in \{0, 1\}$ a odpovídající hodnoty limity jsou

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \begin{cases} 0 & n = 0, \\ 1 & n = 1. \end{cases}$$

[7] 2. Budíž dána funkce $f : \mathbf{x} = \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix}^\top \in \mathbb{R}^2 \setminus \{\mathbf{0}\} \mapsto \mathbb{R}$

$$f(\mathbf{x}) = \frac{\sin x (\sin y)^3}{x^2 + y^2}.$$

- a) Dodefinujte funkci f v bodě $\mathbf{0} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \end{bmatrix}^\top$ vhodným způsobem tak, aby nově definovaná funkce byla spojitá v bodě $\mathbf{0} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \end{bmatrix}^\top$. Spojitost vámi definované funkce jasně odůvodněte.
- b) Pro vámi dodefinovanou funkci spočtěte *dle definice* parciální derivace podle x a y v bodě $\mathbf{0} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \end{bmatrix}^\top$.
- c) Zjistěte, zda pro vámi dodefinovanou funkci existuje totální diferenciál $\mathbf{0} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \end{bmatrix}^\top$. Pokud ano, spočtěte ho.

Řešení:

Aby byla nově definovaná funkce, označme si ji kupříkladu f_{ext} , spojitá, musí platit

$$f_{\text{ext}} = \begin{cases} f(\mathbf{x}), & \mathbf{x} \neq \mathbf{0}, \\ L, & \mathbf{x} = \mathbf{0}, \end{cases}$$

kde

$$L = \lim_{\mathbf{x} \rightarrow \mathbf{0}} f(\mathbf{x}) = \lim_{\mathbf{x} \rightarrow \mathbf{0}} \frac{\sin x (\sin y)^3}{x^2 + y^2}.$$

(Funkce je v daném bodě spojitá právě když je funkční hodnota v daném rovná limitě.) Spočteme tedy limitu. Nejdříve prozkoumáme limitu “po přímkách”. Volíme tedy $x = s$ a $y = ks$, kde $k \in \mathbb{R}$, a zkoumáme limitu $s \rightarrow 0+$,

$$\lim_{s \rightarrow 0+} \frac{\sin s (\sin(ks))^3}{s^2 + (ks)^2} = \lim_{s \rightarrow 0+} \frac{\sin s}{s} \left(\frac{\sin(ks)}{ks} \right)^3 \frac{k^3 s^4}{s^2(1+k^2)} = 0,$$

přičemž limita je nezávislá na k . Jediná možnost ohledně volby L je tedy nula. Musíme ovšem ukázat, že nula je limita ve smyslu funkcí více proměnných, limita po přímkách nám ke spojitosti nestačí. Jest ovšem

$$0 \leq \left| \frac{\sin x (\sin y)^3}{x^2 + y^2} - L \right| = \frac{|\sin x| |\sin y|^3}{x^2 + y^2} \leq \frac{|x| |y|^3}{x^2 + y^2} \leq \frac{\sqrt{x^2 + y^2} \sqrt{x^2 + y^2}^3}{x^2 + y^2} = \|\mathbf{x}\|_{2, \mathbb{R}^2}^2,$$

kde jsme využili známé nerovnosti $|\sin x| \leq |x|$ a kde $\|\mathbf{x}\|_{2, \mathbb{R}^2}$ značí standardní Eukleidovskou normu v $\mathbb{R}^2$, tedy $\|\mathbf{x}\|_{2, \mathbb{R}^2} = \sqrt{x^2 + y^2}$. Z výše uvedené nerovnosti a z věty o limitě sevřené funkce pak plyne

$$\lim_{\mathbf{x} \rightarrow \mathbf{0}} \frac{\sin x (\sin y)^3}{x^2 + y^2} = 0.$$

Spočteme parciální derivace. (Opustíme nyní značení f_{ext} pro rozšířenou funkci, a značme ji prostě f .) Definice parciální derivace vůči proměnné x v bodě $\mathbf{x}_0$ je

$$\left. \frac{\partial f}{\partial x}(\mathbf{x}) \right|_{\mathbf{x}=\mathbf{x}_0} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(\mathbf{x}_0 + h \mathbf{e}_{\hat{x}}) - f(\mathbf{x}_0)}{h},$$

kde $\mathbf{e}_{\hat{x}}$ je vektor ve směru osy x , $\mathbf{e}_{\hat{x}} =_{\text{def}} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$. V námi zkoumaném případě je $\mathbf{x}_0 = \mathbf{0}$ a dostaneme tedy

$$\left. \frac{\partial f}{\partial x}(\mathbf{x}) \right|_{\mathbf{x}=\mathbf{x}_0} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{\sin h (\sin 0)^3}{h^2 + 0^2} - 0}{h} = 0.$$

Obdobně postupujeme v případě parciální derivace $\left. \frac{\partial f}{\partial y}(\mathbf{x}) \right|_{\mathbf{x}=\mathbf{x}_0}$. Jest

$$\left. \frac{\partial f}{\partial x}(\mathbf{x}) \right|_{\mathbf{x}=\mathbf{x}_0} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{\sin 0 (\sin h)^3}{0 + h^2} - 0}{h} = 0.$$

$$\begin{aligned} \left. \frac{\partial f}{\partial x}(\mathbf{x}) \right|_{\mathbf{x}=\mathbf{x}_0} &= 0, \\ \left. \frac{\partial f}{\partial y}(\mathbf{x}) \right|_{\mathbf{x}=\mathbf{x}_0} &= 0, \end{aligned}$$

z čehož plyne, že kandidátem na totální diferenciál v bodě $\mathbf{x}_0 = \mathbf{0}$ je nulové lineární zobrazení,

$$df(\mathbf{x}_0)\mathbf{h} = 0,$$

kde $\mathbf{h} = \begin{bmatrix} h_1 \\ h_2 \end{bmatrix}$ je libovolný vektor z $\mathbb{R}^2$. Ověříme, že toto zobrazení vyhovuje požadavkům na totální diferenciál, musíme tedy ověřit, že

$$|f(\mathbf{x}_0 + \mathbf{h}) - f(\mathbf{x}_0) - df(\mathbf{x}_0)\mathbf{h}| = o\left(\|\mathbf{h}\|_{2,\mathbb{R}^2}\right).$$

Definici lze ekvivalentním způsobem přepsat jako

$$\lim_{\mathbf{h} \rightarrow \mathbf{0}} \frac{|f(\mathbf{x}_0 + \mathbf{h}) - f(\mathbf{x}_0) - df(\mathbf{x}_0)\mathbf{h}|}{\|\mathbf{h}\|_{2,\mathbb{R}^2}} = 0.$$

Dosazením do definice funkce f a s použitím předpokládaného vztahu pro totální diferenciál $df(\mathbf{x}_0)\mathbf{h} = 0$ dostaneme

$$0 \leq \frac{|f(\mathbf{x}_0 + \mathbf{h}) - f(\mathbf{x}_0) - df(\mathbf{x}_0)\mathbf{h}|}{\|\mathbf{h}\|_{2,\mathbb{R}^2}} = \frac{\left| \frac{\sin h_1 (\sin h_2)^3}{h_1^2 + h_2^2} \right|}{\|\mathbf{h}\|_{2,\mathbb{R}^2}} \leq \frac{\frac{|h_1||h_2|^3}{h_1^2 + h_2^2}}{\|\mathbf{h}\|_{2,\mathbb{R}^2}} \leq \frac{\frac{\sqrt{h_1^2 + h_2^2} \sqrt{h_1^2 + h_2^2}^3}{h_1^2 + h_2^2}}{\|\mathbf{h}\|_{2,\mathbb{R}^2}} = \|\mathbf{h}\|_{2,\mathbb{R}^2},$$

což dle věty o limitě sevřené funkce ukazuje, že pro volbu $df(\mathbf{x}_0)\mathbf{h} = 0$ skutečně dostaneme

$$\lim_{\mathbf{h} \rightarrow \mathbf{0}} \frac{|f(\mathbf{x}_0 + \mathbf{h}) - f(\mathbf{x}_0) - df(\mathbf{x}_0)\mathbf{h}|}{\|\mathbf{h}\|_{2,\mathbb{R}^2}} = 0.$$

Nulové lineární zobrazení je tedy skutečně totální diferenciál příslušné funkce v bodě $\mathbf{x}_0$.

[6] 3. Zjistěte, zda konverguje řada

$$\sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \frac{n^2 + n + 1}{n^3 + 2n^2 + 2n + 1}.$$

(Vyšetřete absolutní i neabsolutní konvergenci.)

Řešení:

Členy řady se v absolutní hodnotě pro $n \rightarrow +\infty$ chovají jako $\frac{1}{n}$, řada tedy bude přinejlepším pouze neabsolutně konvergentní. K původní řadě přičteme a odečteme řadu

$$\sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \frac{1}{n},$$

o které víme, že je neabsolutně konvergentní. Výsledkem je

$$\begin{aligned} \sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \frac{n^2 + n + 1}{n^3 + 2n^2 + 2n + 1} &= \sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \left(\frac{n^2 + n + 1}{n^3 + 2n^2 + 2n + 1} - \frac{1}{n} \right) + \sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \frac{1}{n} \\ &= \sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^{n+1} \frac{n^2 + n + 1}{n(n^3 + 2n^2 + 2n + 1)} + \sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \frac{1}{n}. \end{aligned}$$

Řada

$$\sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^{n+1} \frac{n^2 + n + 1}{n(n^3 + 2n^2 + 2n + 1)}$$

je ovšem absolutně konvergentní, což je důsledkem limitního srovnávacího kritéria s konvergentní řadou $\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{n^2}$. Původní řada je tedy součtem konvergentní řady a neabsolutně konvergentní řady a je tedy *neabsolutně konvergentní*.

- [5] 4. Najděte fundamentální řešení obyčejné diferenciální rovnice

$$\frac{d^5 y}{dx^5} + \frac{d^2 y}{dx^2} = 0.$$

(Fundamentální řešení zapište tak, aby obsahovalo pouze reálné funkce.)

Řešení:

Charakteristický polynom dané rovnice je

$$\lambda^5 + \lambda^2 = 0,$$

kořeny charakteristického polynomu $\lambda^2 (\lambda^3 + 1)$ jsou

$$\lambda_{1,2} = 0,$$

$$\lambda_{3,4,5} = (-1)^{\frac{1}{3}},$$

spočteme odmocninu,

$$(-1)^{\frac{1}{3}} = \left(e^{i(\pi+2k\pi)} \right)^{\frac{1}{3}} = e^{i\left(\frac{\pi}{3}+k\frac{2}{3}\pi\right)},$$

kde $k \in \mathbb{Z}$, odkud plyne, že

$$(-1)^{\frac{1}{3}} = \begin{cases} e^{i\frac{\pi}{3}} = \cos\left(\frac{\pi}{3}\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}, \\ e^{i\pi} = -1, \\ e^{-i\frac{\pi}{3}} = \cos\left(\frac{\pi}{3}\right) - i \sin\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}, \end{cases}$$

což znamená, že kořeny charakteristického polynomu jsou

$$\lambda_{1,2} = 0,$$

$$\lambda_3 = \frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2},$$

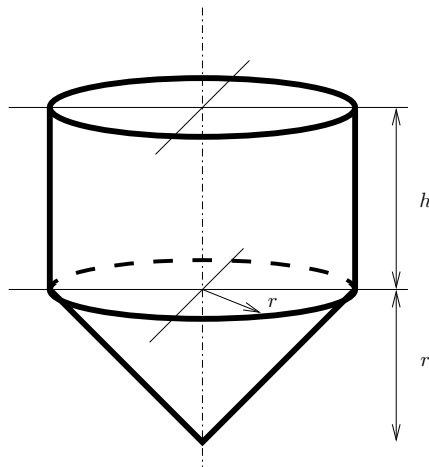
$$\lambda_4 = -1,$$

$$\lambda_5 = \frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2},$$

a fundamentální řešení je tudíž lineární kombinací funkcí

$$1, x, e^{\frac{x}{2}} \cos\left(\frac{\sqrt{3}}{2}x\right), e^{-x}, e^{\frac{x}{2}} \sin\left(\frac{\sqrt{3}}{2}x\right).$$

- [5] 5. Nádobu je tvořená válcem o poloměru podstavy r a výšce h a kuzelem o poloměru podstavy r a výšce r , viz Obrázek 1. Najděte hodnoty parametrů h a r , které pro zadaný objem V_a minimalizují plošný obsah pláště nádoby S . (Plášť nádoby je tvořen pláštěm válce, horní podstavou válce a pláštěm kužele.) Ukažte, že vámi nalezená hodnota je skutečně minimální! Připomínáme, že objem kužele o poloměru podstavy R a výšce H je dán vzorcem $\frac{1}{3}\pi R^2 H$ a povrch pláště kužele o poloměru podstavy R a výšce H je dán vzorcem $\pi R\sqrt{H^2 + R^2}$.

Obrázek 1: Nádobu.

Řešení:

Objem nádoby je součtem objemů válce a kužele, jest tedy

$$V = \pi r^2 h + \frac{1}{3}\pi r^3 = \pi r^2 \left(h + \frac{1}{3}r \right).$$

Plošný obsah pláště nádoby je součtem plošných obsahů pláště válce, horní podstavy válce a pláště kuželu, jest tedy

$$S = \pi r^2 + 2\pi r h + \pi r s,$$

kde s je délka stěny kužele. V našem případě je z obrázku zřejmé, že

$$s = \sqrt{r^2 + r^2} = r\sqrt{2},$$

celkem proto

$$S = \pi r^2 + 2\pi r h + \pi r^2 \sqrt{2} = \pi r \left(r(1 + \sqrt{2}) + 2h \right).$$

(Není nutné přít se o to, zda je plošný obsah pláště nádoby S —tak by uvažoval matematik—nebo $2S$ —tak by uvažoval inženýr, který by měl vypočítat množství barvy potřebné k natření nádoby. Hodnoty r a h , pro které S či $2S$ nabývá minima jsou stejné.) Na položenou otázku tedy získáme odpověď tak, že budeme hledat extrém funkce $S(r, h)$ vůči vazbě $V(r, h) = V_a$. Není však nutné použít Lagrangeovy multiplikátory, neboť vazba

$$\pi r^2 \left(h + \frac{1}{3}r \right) = V_a$$

nám umožní snadno vyjádřit výšku válce h jakožto funkci r . Je-li zadán požadovaný objem V_a , pak ze vzorce pro objem plyne, že

$$h = \frac{V_a}{\pi r^2} - \frac{1}{3}r.$$

Tento vztah dosadíme do vzorce pro povrch nádoby a dostaneme předpis pro velikost povrchu jako funkci proměnné r

$$S(r) = \pi r \left(r(1 + \sqrt{2}) + \frac{2V_a}{\pi r^2} - \frac{2}{3}r \right) = \pi r^2 \left(\frac{1}{3} + \sqrt{2} \right) + \frac{2V_a}{r}.$$

čímž jsme úlohu o vázaném extrému efektivně převedli na úlohu o hledání extrému reálné funkce jedné reálné proměnné. Potřebujeme nalézt minimum této funkce, spočteme první derivaci

$$\frac{dS}{dr} = 2\pi r \left(\frac{1}{3} + \sqrt{2} \right) - \frac{2V_a}{r^2}.$$

V bodě minima musí být derivace nulová, což dává podmínku

$$2\pi r_{\min} \left(\frac{1}{3} + \sqrt{2} \right) - \frac{2V_a}{r_{\min}^2} = 0,$$

odkud plyne

$$r_{\min} = \left(\frac{V_a}{\pi \left(\frac{1}{3} + \sqrt{2} \right)} \right)^{\frac{1}{3}}.$$

Nalezený bod je skutečně minimem, což plyne z průběhu první derivace, případně z testu pomocí druhé derivace, je totiž

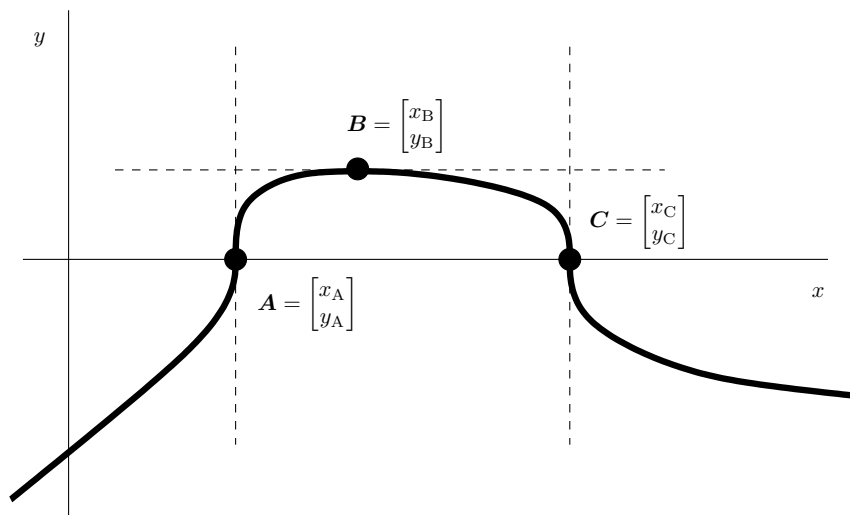
$$\frac{d^2 S}{dr^2} = 2\pi \left(\frac{1}{3} + \sqrt{2} \right) + \frac{4V_a}{r^3} > 0,$$

pro libovolné (kladné) r . Nalezené minimum je globálním minimem. (Globálním minimem na množině přípustných poloměrů, tedy pro $r > 0$.) Fakt, že se jedná o globální minimum je zřejmý ze znaménka první derivace.

[7] 6. Uvažujte funkci $y(x)$ zadanou implicitně předpisem

$$\frac{1}{2}e^x (y+1)^2 - e^{x+y} + \frac{1}{2} - \left(\frac{1}{2} - \frac{e}{2}\right)x = 0.$$

Z jakéhosi nástroje pro kreslení grafů implicitně zadaných funkcí jste získali Obrázek 2. (Osy x a y jsou v obrázku umístěny jen pro orientaci, průsečík “os” na obrázku neodpovídá bodu $[0 \ 0]^\top$.) Podle obrázku se zdá, že by na grafu funkce mohly existovat body $\mathbf{A}$ a $\mathbf{C}$, ve kterých je tečna ke grafu funkce svislá přímka. Dále se zdá, že tečna ke grafu funkce v bodě $\mathbf{B}$ je přímka rovnoběžná s osou x . (Zdá se, že funkce $y(x)$ nabývá v bodě x_B lokálního maxima.) Tyto domněnky potvrďte/vyvráťte, a pokud tvrdíte, že domněnky platí, najděte explicitně souřadnice x_A , x_B , x_C a y_A , y_C . Nesnažte se explicitně spočít y_B , v tomto případě jen napište rovnici, jejímž řešením je y_B .

Obrázek 2: Graf funkce $y(x)$.

Řešení:

K řešení použijeme větu o implicitních funkcích. Označme si

$$F(x, y) =_{\text{def}} \frac{1}{2}e^x (y+1)^2 - e^{x+y} + \frac{1}{2} - \left(\frac{1}{2} - \frac{e}{2}\right)x,$$

a představme si, že $y = y(x)$. Pak derivováním vztahu $F(x, y(x)) = 0$ podle řetízkového pravidla získáme

$$\frac{\partial F}{\partial x}(x, y) + \frac{\partial F}{\partial y}(x, y) \frac{dy}{dx} = 0,$$

což v našem případě znamená

$$\begin{aligned} \frac{\partial F}{\partial x}(x, y) &= \frac{1}{2}e^x (y+1)^2 - e^{x+y} - \left(\frac{1}{2} - \frac{e}{2}\right), \\ \frac{\partial F}{\partial y}(x, y) &= e^x (y+1) - e^{x+y}. \end{aligned}$$

Derivace $\frac{dy}{dx}$ je tedy formálně dána vztahem

$$\frac{dy}{dx} = -\frac{\frac{\partial F}{\partial x}(x, y)}{\frac{\partial F}{\partial y}(x, y)} = \frac{\frac{1}{2}e^x (y+1)^2 - e^{x+y} - \left(\frac{1}{2} - \frac{e}{2}\right)}{e^x (y+1) - e^{x+y}}.$$

Problémovým se jeví bod, ve kterém platí

$$e^x (y+1 - e^y) = 0,$$

v tomto bodě tedy bude výraz v jmenovateli nulový. Řešením výše uvedené rovnice je $y_0 = 0$ a je to řešení jediné, jak lze snadno nahlédnout z průběhu funkce $z + 1 - e^z$. Podíváme se nyní, zda k tomuto y existuje x_0 , tak že

$$F(x_0, y_0) = 0.$$

Dosadíme do předpisu pro funkci F , a zjistíme, že rovnice pro hledané x_0 je

$$-\frac{e^{x_0}}{2} + \frac{1}{2} - \left(\frac{1}{2} - \frac{e}{2}\right)x_0 = 0.$$

Tato rovnice má dvě řešení. (Z obrázku plyne, že je žádoucí, aby funkce měla dvě řešení, tak se je snažíme najít.) Řešeními jsou

$$\begin{aligned}x_{0,1} &= 0, \\ x_{0,2} &= 1.\end{aligned}$$

(Zdá se, že člověk, který příklad zadával, nebyl bezcitný sadista.) Z pohledu existence konečné derivace $\frac{dy}{dx}$ jsou tedy problematické body

$$\begin{aligned}\begin{bmatrix} x_{0,1} \\ y_0 \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \\ \begin{bmatrix} x_{0,2} \\ y_0 \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}.\end{aligned}$$

Jest

$$\frac{dy}{dx} = \frac{\frac{1}{2}e^x(y+1)^2 - e^{x+y} - \left(\frac{1}{2} - \frac{e}{2}\right)}{e^x(y+1 - e^y)} \xrightarrow{x \rightarrow 0, y \rightarrow 0} \frac{-1 + \frac{e}{2}}{(y+1 - e^y)} \xrightarrow{x \rightarrow 0, y \rightarrow 0} +\infty$$

a dále

$$\frac{dy}{dx} = \frac{\frac{1}{2}e^x(y+1)^2 - e^{x+y} - \left(\frac{1}{2} - \frac{e}{2}\right)}{e^x(y+1 - e^y)} \xrightarrow{x \rightarrow 1, y \rightarrow 0} \frac{-\frac{1}{2}}{(y+1 - e^y)} \xrightarrow{x \rightarrow 1, y \rightarrow 0} -\infty.$$

Z uvedeného plyne, že můžeme směle prohlásit, že

$$\begin{aligned}\mathbf{A} &= \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \\ \mathbf{C} &= \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}.\end{aligned}$$

Pojďme se nyní podívat na bod $\mathbf{B}$. Domníváme se, že tečna je v tomto bodě nulová, proto musíme prozkoumat čítel výrazu pro derivaci

$$\frac{dy}{dx} = \frac{\frac{1}{2}e^x(y+1)^2 - e^{x+y} - \left(\frac{1}{2} - \frac{e}{2}\right)}{e^x(y+1 - e^y)}$$

a zjistit, zda může být nulový. Chceme tedy, aby platilo

$$\frac{1}{2}e^{x_B}(y_B+1)^2 - e^{x_B+y_B} - \left(\frac{1}{2} - \frac{e}{2}\right) = 0.$$

Kromě toho také hledaná bod musí ležet na grafu funkce $F(x, y) = 0$, musí tedy platit

$$\frac{1}{2}e^{x_B}(y_B+1)^2 - e^{x_B+y_B} + \frac{1}{2} - \left(\frac{1}{2} - \frac{e}{2}\right)x_B = 0.$$

Z první rovnice lze dosadit do druhé a dostaneme

$$\left(\frac{1}{2} - \frac{e}{2}\right) + \frac{1}{2} - \left(\frac{1}{2} - \frac{e}{2}\right)x_B = 0,$$

odkud plyne, že

$$x_B = 1 + \frac{1}{1-e}.$$

Odpovídající bod y_B bychom našli dosazením za x_B do jedné ze dvou předešlých rovnic. Rovnice, která takto vznikne ovšem není přímočaře explicitně řešitelná. (My však víme, že bude mít řešení, a sice právě jedno řešení. Implicitně zadaná funkce $y(x)$ prochází body $\mathbf{A}$ a $\mathbf{B}$, a musí tedy, pokud je spojitá na intervalu $[0, 1]$ nabývat maxima. Pokud uvěříme na spojitost a diferencovatelnost $y(x)$ na tomto intervalu, což není těžké, máme tedy i tvrzení o existenci řešení příslušné rovnice pro y_B .)

Obdobně lze postupovat dále, můžeme kupříkladu zkoumat asymptoty a podobně, ale na to se nás nikdo neptal.

Příklad můžeme vyřešit i bez přímého odkazu na větu o implicitních funkcích. Víme, že *normálový* vektor $\mathbf{n}$ v bodě $\mathbf{x}_0$ k implicitně zadané křivce $F(x, y) = 0$ v $\mathbb{R}^2$ je dán vztahem

$$\mathbf{n}(\mathbf{x}_0) = \left. \begin{bmatrix} \frac{\partial F}{\partial x}(x, y) \\ \frac{\partial F}{\partial y}(x, y) \end{bmatrix} \right|_{\mathbf{x}=\mathbf{x}_0}.$$

Body $\mathbf{A}$ a $\mathbf{C}$ jsou body, ve kterých je *normálový* vektor rovnoběžný s osou x , aneb

$$\mathbf{n}(\mathbf{A}) = \begin{bmatrix} a \\ 0 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{n}(\mathbf{C}) = \begin{bmatrix} c \\ 0 \end{bmatrix},$$

kde $a, c \in \mathbb{R}$ jsou nějaká reálná čísla. Z vyjádření pro normálový vektor tedy dostaneme podmínku $\frac{\partial F}{\partial y}(x_A, y_A) = 0$ respektive $\frac{\partial F}{\partial y}(x_C, y_C) = 0$, což znamená, že musíme najít řešení rovnice $e^x(y+1-e^y) = 0$, což je ovšem stejná podmínka, kterou jsme obdrželi postupem založeným na větě o implicitních funkcích. Obdobně postupujeme v případě bodu $\mathbf{B}$, v tomto případě musí být normálový vektor rovnoběžný s osou y , aneb

$$\mathbf{n}(\mathbf{B}) = \begin{bmatrix} 0 \\ b \end{bmatrix},$$

kde $b \in \mathbb{R}$ je nějaké reálné číslo. Z vyjádření pro normálový vektor tedy dostaneme podmínku $\frac{\partial F}{\partial x}(x_B, y_B) = 0$, což znamená, že musíme najít řešení rovnice $\frac{1}{2}e^x(y+1)^2 - e^{x+y} - (\frac{1}{2} - \frac{e}{2}) = 0$, což je ovšem stejná podmínka, kterou jsme obdrželi postupem založeným na větě o implicitních funkcích.